

कोरितव्यम्, कोरयितव्यम्, चुकुरिषितव्यम्-चुकोरिषितव्यम्, चोचुरितव्यम्;
 कोरणीयम्, कोरणीयम्, चुकुरिषणीयम्-चुकोरिषणीयम्, चोचुरणीयम्;
 कूर्यम्, कोर्यम्, चुकुरिष्यम्-चुकोरिष्यम्, चोकूर्यम्;
 ईषत्कोरः-दुष्कोरः-सुकोरः; — —
 कूर्यमाणः, कोर्यमाणः, चुकुरिष्यमाणः-चुकोरिष्यमाणः, चोकूर्यमाणः;
 कोरः, कोरः, चुकुरिषः-चुकोरिषः, चोचुरः;
 कोरितुम्, कोरयितुम्, चुकुरिषितुम्-चुकोरिषितुम्, चोचुरितुम्;
 कूर्तिः, कोरणा, चुकुरिषा-चुकोरिषा, चोचुरा;
 कोरणम्, कोरणम्, चुकुरिषणम्-चुकोरिषणम्, चोचुरणम्;
 कुरित्वा-कोरित्वा, कोरयित्वा, चुकुरिषित्वा-चुकोरिषित्वा, चोचुरित्वा;
 विकूर्य, विकोर्य, विचुकुरिष्य-विचुकोरिष्य, विचोकूर्य;
 कोरम् २, } कोरम् २, } चुकुरिषम् २-चुकोरिषम् २, }
 कुरित्वा २, } कोरयित्वा २, } चुकुरिषित्वा २-चुकोरिषित्वा २, }
 कोरित्वा २, } } चोचुरम् २; }
 } } चोचुरित्वा २. }

(230) “ कुर्व क्रीडायामेव ” (I-भ्वादिः-21. अक. सेट्. आत्म.) [अ]

¹कूर्दकः-दिंका, कूर्दकः-दिंका, चुकूर्दिषकः-षिका, चोकूर्दकः-दिंका;
 कूर्दिता-त्री, कूर्दयिता-त्री, चुकूर्दिषिता-त्री, चोकूर्दिता-त्री;
 — कूर्दयन्-न्ती, कूर्दयिष्यन्-न्ती-ती; — —
 कूर्दमानः, कूर्दयमानः, चुकूर्दिषमाणः, चोकूर्दयमानः;
 कूर्दिष्यमाणः, कूर्दयिष्यमाणः, चुकूर्दिषिष्यमाणः, चोकूर्दिष्यमाणः;
²कूर्त्-कूर्द्-कूर्दौ-कूर्दः; — — —

[अ] एवकारेण धातूनामनेकार्थत्वं प्रतीयते—इति भाष्ये ।

1. ‘उपधायां च’ (8-2-78) इति दीर्घः । ‘डु ओ स्फुर्जा वज्रनिर्घोषे’ (I-भ्वादिः 235) इत्यत्र, ‘स्फुर्जा’ इति ह्रस्वनिर्देशोऽपि, ‘वोरुपधाया दीर्घ इकः’ (8-2-76) इति दीर्घे सिद्धे, दीर्घघटितपाठः, ‘वोरुपधायाः-’ (8-2-76) इत्यस्य पाक्षिकत्वे ज्ञापकः । अतः कुर्वकः-कूर्दकः इत्युभयपि रूपं साधु । एवं गुर्दादि (414) धातुष्वपि बोध्यम्, इति केचित् ।
2. ‘रात् सस्य’ (8-2-24) इति नियमात् दकारस्य संयोगान्तलोपो न ।